USNESENÍ

Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci projednal v neveřejném zasedání konaném dne 6. června 2024 stížnost **odsouzeného Vladimíra Ž.**, narozeného xxx, proti usnesení Okresního soudu v Šumperku ze dne 9. 5. 2024, č. j. 2 PP 21/2024–13, a rozhodl

takto:

Podle § 148 odst. 1 písm. c) trestního řádu **se** stížnost odsouzeného Vladimíra Ž. **zamítá**.

Odůvodnění:

1. Usnesením Okresního soudu v Šumperku (dále jen „okresní soud“) ze dne 9. 5. 2024, č. j. 2 PP 21/2024–13, bylo rozhodnuto tak, že se podle § 331 odst. 1 trestního řádu, § 88 odst. 1, 3 trestního zákoníku a contrario žádost odsouzeného o podmíněné propuštění z výkonu trestu odnětí svobody v trvání 14 měsíců, který mu byl uložen rozsudkem Okresního soudu v Prostějově ze dne 2. 12. 2019, č. j. 2 T 132/2019-83, ve spojení s usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 3. 3. 2020, č. j. 4 To 25/2020-99, v trvání 5 let, který mu byl uložen rozsudkem Okresního soudu v Kroměříži ze dne 15. 12. 2020, č. j. 9 T 113/2020-270, a v trvání 5 měsíců, který mu byl uložen rozsudkem Okresního soudu Brno – venkov ze dne 22. 11. 2023, č. j. 3 T 99/2023-100, zamítá.

2. Proti tomuto usnesení si podal odsouzený stížnost. V písemném odůvodnění opravného prostředku uvedl, že nemá ve věznici možnost v současné době pracovat, protože čeká na operaci se zády. S ohledem na svůj zdravotní stav nemá možnost získávat ani pochvaly, které by mu u soudu pomohly. Příslib bydlení má od družky, s níž má xxxletého syna T., který hraje už 6 let hokej. Družka jej navštěvuje, jsou v písemném a telefonickém kontaktu. Družka je velmi nemocná, pobírá částečný invalidní důchod. Otec odsouzenému zemřel, když mu bylo 8 let, jeho matka spáchala v roce 2000 sebevraždu skokem z okna. Družka se synem jsou jedinými blízkými odsouzeného, neboť je jedináček. Dále odsouzený uvedl, že je ve výkonu trestu podruhé a slibuje, že naposledy. Do vězeňského prostředí se již nikdy nechce vrátit, chce začít žít normální život a vynahradit družce a synovi všechny roky trápení. Odsouzený v této souvislosti požádal krajský soud, aby jej z výkonu trestu podmíněně propustil, neboť vykonal již více než polovinu trestu.

3. Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci (dále jen „krajský soud“) jako soud stížnostní (§ 146 odst. 2 písm. d/ trestního řádu) úvodem shledal, že stížnost odsouzeného byla podána oprávněnou osobou (§ 142 odst. 1 trestního řádu) v zákonné třídenní lhůtě od oznámení usnesení a na místě, kde lze takové podání učinit (§ 143 odst. 1 trestního řádu). Současně krajský soud neshledal ani jiný důvod k zamítnutí stížnosti podle § 148 odst. 1 písm. a), b) trestního řádu z formálních důvodů bez věcného přezkoumání napadeného usnesení a jemu předcházejícího řízení.

4. Z podnětu podané stížnosti tedy krajský soud podle § 147 odst. 1 trestního řádu přezkoumal správnost a odůvodněnost výroku napadeného usnesení, jakož i správnost postupu řízení jeho

vydání předcházející a po projednání věci v neveřejném zasedání dospěl k závěru, že stížnost odsouzeného není důvodná.

5. Úvodem je třeba konstatovat, že v samotném řízení, které předcházelo vydání napadeného usnesení, neshledal stížnostní soud žádných procesních vad, kdy v tomto ohledu nevznesl žádných námitek ani stěžovatel.

6. Podle § 88 odst. 1 trestního zákoníku soud *může* odsouzeného podmíněně propustit na svobodu, jestliže odsouzený po právní moci rozsudku, zejména ve výkonu trestu svým chováním a plněním svých povinností prokázal polepšení a může se od něho očekávat, že v budoucnu povede řádný život nebo soud přijme záruku za dovršení nápravy odsouzeného, a ad a) odsouzený vykonal alespoň polovinu uloženého nebo podle rozhodnutí prezidenta České republiky zmírněného trestu odnětí svobody nebo ad b) odsouzený, jenž nebyl odsouzen za zvlášť závažný zločin, 1. kterým byla nebo měla být způsobena smrt, nejde-li o trestný čin zabití podle § 141 odst. 1, 2. kterým byla nebo měla být způsobena těžká újma na zdraví, 3. jehož znakem je spáchání na těhotné ženě nebo na dítěti, 4. který spáchal jako člen organizované skupiny, ve spojení s organizovanou skupinou nebo ve prospěch organizované zločinecké skupiny, nebo zvlášť závažný zločin účasti na organizované zločinecké skupině (§ 361), 5. který spáchal v úmyslu umožnit nebo usnadnit spáchání teroristického trestného činu, trestného činu účasti na teroristické skupině (§ 312a), financování terorismu (§ 312d), podpory a propagace terorismu podle § 312e odst. 3 nebo vyhrožování teroristickým trestným činem (§ 312f), nebo 6. který je uveden v hlavě třetí, sedmé, deváté, dvanácté a třinácté zvláštní části tohoto zákona nebo v odstavci 4, a který dosud nebyl ve výkonu trestu odnětí svobody, vykonal alespoň třetinu uloženého nebo podle rozhodnutí prezidenta České republiky zmírněného trestu odnětí svobody.

7. Podle § 88 odst. 3 trestního zákoníku, přihlédne soud při rozhodování o podmíněném propuštění odsouzeného za zločin také k tomu, zda nastoupil včas do výkonu trestu a zda částečně nebo zcela nahradil či jinak odčinil škodu nebo jinou újmu způsobenou trestným činem nebo zda vydal bezdůvodné obohacení získané trestným činem. Jestliže odsouzený vykonával ochranné léčení před nástupem výkonu trestu odnětí svobody nebo v jeho průběhu, přihlédne soud i k projevenému postoji odsouzeného k výkonu ochranného léčení.

8. Z pohledu krajského soudu je úvodem třeba, v souladu s ustálenou judikaturou, uvést, že ústavně zaručené právo na to, aby bylo vyhověno žádosti odsouzeného o podmíněné propuštění z výkonu trestu odnětí svobody, neexistuje. Posouzení splnění zákonných podmínek podmíněného propuštění z výkonu trestu odnětí svobody je plně věcí soudcovské úvahy. Je výlučně na obecných soudech, aby zkoumaly a posoudily, zda podmínky pro aplikaci tohoto institutu jsou dány, a aby své úvahy v tomto směru přiměřeným způsobem odůvodnily. Pokud obecný soud dospěje k závěru, že požadavek pozitivní prognózy budoucího chování odsouzeného není dán, jde o výraz nezávislého soudního rozhodnutí, který i Ústavní soud respektuje (viz ÚS 10/2009–u.).

9. Společným předpokladem podmíněného propuštění je skutečnost, že odsouzený po právní moci rozsudku, zejména ve výkonu trestu odnětí svobody prokázal polepšení svým chováním a plněním svých povinností. Zákon zde zdůrazňuje, že k tomuto pozitivnímu obratu u pachatele došlo po právní moci odsuzujícího rozsudku, zejména tedy až ve výkonu trestu odnětí svobody.

10. Polepšení je vývojový proces vnitřní proměny osobnosti odsouzeného, který se navenek projevuje pouze v jeho chování. Při rozhodování o podmíněném propuštění z výkonu trestu odnětí svobody jde právě o to rozlišit, kdy chování odsouzeného a plnění jeho povinností ve výkonu trestu odnětí svobody jsou projevem pouze vnější adaptace odsouzeného na prostředí věznice a kdy jde o známky skutečných změn osobnosti odsouzeného odůvodňující naději, že i v budoucnu povede řádný život. Chování odsouzeného ve výkonu trestu odnětí svobody a plnění jeho povinností jsou

proto sice neopomenutelnými, nikoli však jedinými hledisky, z nichž lze usuzovat na pachatelovo polepšení.

11. Plnění povinností odsouzeného bude svědčit o jeho polepšení, jestliže řádně plnil povinnosti, které pro odsouzeného vyplývaly ze zákonů a jiných právních předpisů obecného dosahu (např. vyživovací povinnost, povinnost k náhradě škody nebo k odčinění nemajetkové újmy, povinnost k vydání bezdůvodného obohacení, splácení jiných závazků), tak i povinnosti uložené mu podle zákona o výkonu trestu odnětí svobody. Z tohoto hlediska je rozhodující způsob plnění základních povinností odsouzených podle § 28 zákona č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „VýkTrOSv“), tedy jak odsouzený dodržoval stanovený pořádek a kázeň, jak plnil pokyny a příkazy příslušníků vězeňské služby, jak plnil pracovní úkoly, jak zacházel se svěřenými věcmi, zda dodržoval zásady slušného chování a jednání s osobami, s nimiž přicházel do styku, zda i jinak zachovával vnitřní řád věznice a zda respektoval zákaz výroby, přechovávání a konzumace alkoholických nápojů a jiných návykových látek, zákaz výroby a přechovávání dalších nebezpečných předmětů atd.

12. V tomto směru je rovněž důležité, jaký program zacházení byl vůči odsouzenému uplatněn (§ 41 VýkTrOSv, § 36 a násl. řádu o výkonu trestu odnětí svobody (dále jen „ŘVTOS“), a jak jej plnil (§ 39 ŘVTOS), do které prostupné skupiny vnitřní diferenciace byl zařazen, resp. přeřazen (§ 39 odst. 6, 7 a 8 ŘVTOS), jaké jsou výsledky ochranného léčení případně vykonávaného vedle trestu odnětí svobody nebo speciálního zacházení (§ 57, 58 a násl. VýkTrOSv). O chování pachatele bude svědčit i počet a význam kázeňských odměn udělených mu v době výkonu trestu odnětí svobody (§ 45 VýkTrOSv), ale na druhé straně i počet a závažnost kázeňských přestupků, za jejichž spáchání byly uloženy kázeňské tresty, a počet a druh kázeňských trestů (§ 46 VýkTrOSv).

13. S ohledem na právě uvedené dospěl okresní soud ke správnému závěru, že v případě odsouzeného nebyla splněna zákonná podmínka spočívající v tom, že ve výkonu trestu odnětí svobody prokázal polepšení svým chováním a plněním svých povinností. Uvedené bylo jednoznačně prokázáno hodnocením odsouzeného věznicí a přehledem kázeňských trestů na č. l. 4, z něhož se podává, že v době od 19. 8. 2020 do 7. 6. 2023 jich bylo odsouzenému uloženo 8, kázeňská odměna naopak žádná. Z hodnocení odsouzeného věznicí se pak podává, že byl dodán do výkonu trestu policií dne 13. 5. 2020. V této souvislosti krajský soud uvádí, že i toto je okolnost, k níž je třeba podle shora cit. § 88 odst. 3 trestního zákoníku přihlédnout při rozhodování o podmíněném propuštění odsouzeného za zločin. Ředitel věznice pak hodnotil dosavadní průběh výkonu trestu odsouzeného jako problémový. Odsouzený vykonával trest v několika věznicích, přičemž 25. 6. 2020 odmítl ve Věznici Ostrov monitoring na omamné a psychotropní látky, za což mu byl uložen kázeňský trest. Ve Věznici Kuřim byl v důsledku opakovaného porušování zákonných norem VTOS přeřazen do III. PSVD, kam jsou zařazováni odsouzení, kteří odmítají přijmout nebo neplní program zacházení, neplní své povinnosti či se chovají a jednají v rozporu s vnitřním řádem věznice. Na návrh odborné komise byl pak odsouzený přeřazen do oddělení s vysokým stupněm zabezpečení v typu věznice s ostrahou. V průběhu dalšího výkonu trestu i nadále opakovaně porušoval zákonná ustanovení a vnitřní řád věznice a byl opakovaně kázeňsky trestán. Dne 9. 3. 2023 byl soudem přeřazen do věznice se zvýšenou ostrahou a přemístěn do Věznice Mírov. Zařazen byl do III. PSVD a stanovený program zacházení mu byl vyhodnocený jako neplněný. V průběhu výkonu trestu byl 2x pozitivně testován na přítomnost návykových látek v těle a 2x test odmítl podstoupit. Chování a vystupování odsouzeného nebylo na požadované úrovni, jeho osobnostní nastavení výrazně omezuje bezproblémový průběh výkonu trestu. Opakovaně byl trestán za závažná porušení ustanovení vnitřního řádu. Odsouzený je nepracující, pohledávky nehradí. V posledním roce se jeho chování mírně zlepšilo, poslední negativní poznatek byl zaznamenán 9. 7. 2023. Přesto lze z dlouhodobého pohledu dle ředitele konstatovat, že se odsouzený odmítá chovat v souladu s platnými normami pro VTOS. Prognóza zlepšení chování a vystupování odsouzeného není zcela příznivá.

14. Krajský soud se tak jednoznačně ztotožnil s okresním soudem, že v případě odsouzeného nebyly splněny veškeré zákonné podmínky pro podmíněné propuštění. Jedinou podmínkou, kterou odsouzený splnil, je podmínka vykonání poloviny uloženého trestu. Další zákonné podmínky spočívající v prokázání polepšení a pozitivní prognóze řádného života na svobodě splněny nebyly. Stížnostní soud v této souvislosti uvádí, že za situace, kdy na odsouzeného doma čeká nemocná družka a nezletilý syn, nelze pochopit jeho chování ve výkonu trestu a přístup k plnění povinností. Mělo by být jeho prioritou, vrátit se co nejdříve ke svým blízkým, aby jim mohl být oporou a viděl vyrůstat svého syna. Svým chováním ve výkonu trestu však odsouzený jednoznačně dává najevo, že mu na návratu k rodině a její těžké situaci nezáleží, byť se v odůvodnění stížnosti právě rodinou zaštiťuje a uvádí ji jako hlavní důvod své žádosti o podmíněné propuštění.

15. Krajský soud tedy po provedeném neveřejném zasedání stížnost odsouzeného postupem podle § 148 odst. 1 písm. c) trestního řádu jako nedůvodnou zamítl.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **není** další řádný opravný prostředek přípustný.

Olomouc 6. června 2024

Mgr. Zuzana Vladyková v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Petra Fantulová.